

Sanat Eğitimi Yetiştiren Kurumların Akreditasyonu için, Multimedia Özellikli Bilgisayar Ağı: Accrediatnet

Öğr. Gör. Haldun Özbudun

Harran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanı
haldun.ozbudun@gmail.com

Özet: Sanat eğitimi yetiştiren kurumlarda yapılacak eğitim ve akreditasyon çalışmalarının verimliliğini arttırmak üzere, kurum içinde-dışında etkileşimli olarak çalışacak multimedia özellikli bir bilgisayar ağı oluşturulması genel hedefdir.

Bu hedef doğrultusunda kurulan multimedia bilgisayar ağı, istenildiği an denetlenebilme ve geliştirilebilme özelliği taşıyacaktır. Bu ağda, eğitim ve eğitim denetiminin verimliliğini sağlamak için “akreditasyon takip yazılımı, multimedia içerikli sınav yazılımı, öğrenci gelişim izleme yazılımı (dijital portfolyo) ve multimedia eğitim yazılımları bulunacaktır.

Sistem, görsel-ışitsel (video, fotoğraf, yazı, ses, vb.) ürünlerin bir multimedia sunucuda depolanması ve bu verilere, istendiği anda istemci bilgisayarlardan ulaşılması prensibi ile çalışacaktır.

Görsel-İşitsel veriler sunucuda arşivlenip, sürekli güncellenecektir. Eğitim alan kişi ile ilgili gelişim süreci, görsel-ışitsel veriler dijital ortama kaydedilerek (dijital portfolyo oluşturularak) izlenecektir. Sınavlar multimedia içerikli olarak yapılacaktır. Sınav sonuçları e-posta ile öğrenci adresine gönderilecektir. Dersler internet’ten ve intranet’ten izlenebilecektir. Eğitim alan kişiler, ders çalışmak istediğinde arşivden yararlanabilecek, ödev olarak hazırladıkları sunumları şifreli olarak sisteme kaydedebilecektir. Derslere web-cam ile canlı yayın konusu olarak katılma imkanı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: ACCREDIARTNET, Multimedia Bilgisayar Ağı, Akreditasyon, Bilgisayar Destekli Sanat Eğitimi

Multimedia Network For Accreditation at the Art Teacher Educating Institutions: Accrediatnet

Abstract: The aim of the project is to create a multimedia network, running interactively in and outside of the institution, to increase productivity of education and accreditation studies in art teacher educating institutions.

This multimedia network can be inspected at any time and developed. This network include accreditation software follow up, examination software with multimedia content, student development observation software (digital portfolio) and multimedia instruction softwares.

The system is based on storing of audio-visual products in a multimedia server and reaching immediately these data from client computer when required.

Audio-visual data will be archived in the server and update continuously. Development process of the people educated will be inspected via saving audio-visual data to digital media (digital portfolio, specific to person, will be created). Examinations will be performed multimedia contents. Examina-

tion results will be sended to students via e-mail. Lessons can be followed with internet and İntranet. Students can benefit from archive and save their presentations for homework to the system with password. Experts at different subjects can join with web cam to the lessons as live broadcast guest.

Key Words: ACCREDIARTNET, Multimedia Network, Accreditation, Art Teacher, Education for Computer Supported

Giriş

Ülkemizde, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel okullarda görev yapmak üzere sanat eğitimci yetiştirme yetkisi, üniversitelerin “Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri”ne verilmiştir. Bu bölümlerin içinde yer alan Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda “Resim-İş Öğretmenliği Programı” ile, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda ise “Müzik Öğretmenliği Programı” ile sanat eğitimci yetiştirilmektedir.

Bu bölümlerde eğitimler genel olarak “klasik atölye eğitimi”, “teorik eğitim” ve “mesleki uygulama eğitimi” olarak yapılandırılmıştır. Eğitimlerin bir kısmı, mevcut imkanlar doğrultusunda bilgisayar destekli olarak yapılmaktadır.

Türkiye’de, halen, 130 üniversitenin 68’inde Eğitim Fakültesi kurulmuş olup, “Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü” bulunan Eğitim Fakültesi sayısı 33’e ulaşmıştır. Güzel Sanatlar Fakültesi ve Konservatuvarlar ile birlikte “Güzel Sanatlar Eğitimi” veren üniversite sayısı 51’dir.

Sanat eğitimci yetiştiren üniversitelerde bilişim dünyasının fırsatları kısmi ve lokal olarak kullanılmaktadır. Bu makalede söz konusu edilen özellikte, “akreditasyona yönelik, multimedia paylaşımına fırsat veren ve bir bilgisayar ağı şeklinde yapılandırılmış” bir sanat eğitimi ortamı halen mevcut değildir.

Bu amaca yönelik bir çalışmanın teorik hazırlıkları Harran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümünde yapılmaktadır.

Problem

Bilişim dünyasının sağladığı günümüz koşullarındaki teknolojik fırsatlara rağmen yapılamayan her şey “kaybedilen gelecek” olarak tanımlanabilir. Küreselleşme ve Avrupa Birliği’ne katılım sürecinin etkilerinin her alanda görüldüğü bugünlerde, geleceğin mimarı olarak da tanımlanan eğitimcilerin yetiştirilmesi, özel bir önem kazanmaktadır.

Bu açıdan bakıldığında, sanat eğitimci yetiştirirken, verilen eğitimin müfredatı, eğitim ortamı, eğitim materyalleri, sınav ve öğrenci gelişim izleme sistemi, akredite edilebilir bir özellikte olmak zorundadır.

Akreditasyon içeriği ve uygulama şekli YÖK ve AB ülkeleri arasında yapılan anlaşmalar ölçüsünde tanımlanmış, YÖK tarafından hazırlanan “Türkiye’de Öğretmen Eğitiminde Standartlar ve Akreditasyon” yönetmeliğine göre uygulanmakta ve uygulamalar “Öğretmen Yetiştirme Türk Milli Komitesi”nce izlenmektedir.

Mevcut imkanlar doğrultusunda verilen eğitim-öğretim etkinlikleri, bir tür inovasyon faaliyeti oluşturacak ölçüde bir gelişime ve yenileşmeye tabi tutulacağından, bahsedilen değişimin olması ve akreditasyon çalışmalarının yapılabilmesi için, nasıl bir donanım, yazılım ve çalışma sistemi kurulması gerektiği düşünülmeli ve çözüm önerileri sunulmalıdır.

Amaç

Sanat eğitimci yetiştiren kurumlarda yapılacak **eğitim** ve **akreditasyon** çalışmalarının verimliliğini arttırmaktır.

Hedef

(Bu amaca ulaşmak için) Kurum içinde-dışında etkileşimli olarak çalışacak multimedia özellikli bir bilgisayar ağı kurulması, bu ağ üzerinde çalışacak yazılımların oluşturulması, öğretim elemanlarının ve öğrencilerin bu sistemle çalışmasını sağlayacak hizmet içi eğitimlerin yapılması.

Önem

Değişen dünya içinde yerimizi **yönlendirilen** değil, **yönlendiren** olarak konumlandırmak için, küresel gelişimin dinamiğine uygun olarak davranmak zorundayız. Ulaşmamız gereken noktaya baktığımızda, önceden belirlenmiş temel kriterlerin teknik açılımını ve düzey tanımlarını göreceğiz. Bu noktadaki birçok tanımın kendine has belirteçlerinde yer verildiği gibi, “sanat kurumlarının teknik yönü, araç ve yöntemler, teknolojik gelişme düzeyi, sanat eğitiminin düzeyini tanımlar.”¹ Ayrıca bilmeliyiz ki, “günümüz teknolojisinin gelişmesi ile çevremizde bulduğumuz yeni araçlar çağdaş eğitim sistemini yönlendirmektedir... Aynı zamanda internet ortamı eğitim, tanıtım, promosyon, sanat eserlerinin pazarlanması, sanatçının kendini uluslar arası çevreye duyurması gibi alanlarda etkin kullanılabilirler.”²

Teknolojinin sağladığı kolaylıklarla sanatçı ve toplum iletişiminin hızlandığı günümüzde, sanat ve sanatla ilişkili her şey toplumsal vitrindeki öncelikli yerini almaktadır. Bu anlamda, insan yetiştirmede sanatın önemi her geçen gün daha da artarken, bu öneme paralel olarak, öğretmenliği, sanat eğitimciliği bir meslek olarak yapacak ve çağın gerektirdiği yaşama biçimi alışkanlıklarına uygun olarak yeni nesilleri yetiştirecek kişilerin eğitimi de vitrine çıkmaktadır.

Toplumsal yeniliğin beraberinde taşıdığı ve rekabet ortamının olmazsa olmazlarıyla birlikte, estetik içerikli kaliteyi, “analitik düşünce”yle birlikte öğrenecek yeni nesiller, bilimsel düşüncenin ışığında yetişirken, inovasyon fırsatlarını da görecektir. Çünkü “sanat, insansal çalışmada ve yaşama da her zaman güç verir olmuştur.”³

Sınırlılık

Çalışma, öncelikle, Türkiye’de halen var olan 33 adet Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü düşünülerek yapılmıştır. Beraberinde, ortak çalışma alanları var olduğu düşünülerek Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Konservatuvarlar da çalışmanın sonuçlarından ikincil yararlanıcılar olarak ele alınmıştır.

Çalışmanın dolaylı etki alanı, her düzeydeki diğer okul ve kurslardır.

Ön Çalışmalar

Makale ana düşüncesiyle ilgili olarak, bilimsel ön hazırlık aşamasında, ulusal ölçekte bir ön fikir oluşturmak amacıyla konuyla ilgili beş üniversitenin öğretim elemanlarıyla görüşmeler yapılmıştır.⁴ Bu görüşmelerden, sistemin, görsel-ışitsel içerikli ortam ve materyaller ile istedik etkiye ulaşmada sağlayacağı olumlu etkiler ve sanat eğitimi alanında sağlayacağı pratik faydalar konusunda ortak görüşler elde edilmiştir. Konunun uluslar arası önem ve ilgi düzeyini anlamak için bir proje fikri şeklinde “AB proje düşüncesi duyurusu” olarak ortak aranmış, bu girişimin sonucunda İtalya, Yunanistan, Portekiz ve İspanya’daki özel eğitim kurumlarından proje ortaklığı teklifleri gelmiştir.

1 Doç.Dr. Fethiye ERBAY, Çevresel Etkenlerin Sanat Kurumlarına ve Sanat Eğitimine Etkisi, GÜ II. San. Eğit.Semp.,2004, s.42.

2 Doç. Dr. Mutlu ERBAY, Sanat Eğitiminin Organik Yapısındaki Süreklilik, GÜ II. Sanat Eğitimi Sempozyumu, 2004, s. 47.

3 Yrd. Doç. Dr. Gülseren PASIN, Kültürel Süreçler ve Sanat Eğitimi, GÜ II. Sanat Eğitimi Sempozyumu, 2004, s.193.

4 Çukurova Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Harran Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi.

Gerekeçe

Geleceğin güçlü Türkiye'si için, yeni nesli, hayatın rüzgarına kapılmış bireyler olmaktan kurtarıp, rüzgarı hayatına yön verecek şekilde kullanabilen kişiler olarak yetiştirmek gerekmektedir. Bu amaçla, çoklu zeka kuramı, öğrenci merkezli eğitim ve aktif eğitim yöntemi düşünülerek hazırlanacak sanat eğitimi uygulamaları için, eğlenceli eğitim yaşantıları oluşturmak, "bilgisayar destekli sanat eğitimi"nin çözüm sistematiğini oluşturmalıdır. Sanat eğitiminde, öğretim yöntemleri duyu organlarına hitap edilecek şekilde seçilmelidir...Gösteri ve bilgisayar destekli öğretim yöntemleri, bugünün çağdaş eğitim anlayışının gerekleridir.⁵ Bu yaklaşımla, sanat eğitimini, eğitim ile eğlencenin birleştiği, "eğitlence" (edutainment) uygulamalarının yapıldığı bir yaşantılar dizisine kavuşturmak gerekmektedir.⁶ Eğitlenenin eğitim yaşantılarının güncel bir parçası olabilmesi için, "sanat eğitimi'nin kuramsal altyapısı günümüz bilim ve teknoloji alanları ile ilişki kurabilecek, anlaşabilecek bir disiplinler arası niteliğe kavuşturulmalıdır."⁷ İleri toplumlar eğitim planlamalarını bilim, teknoloji ve sanat bileşkesinde hızlı gelişmelerle yapılandırmaktadırlar.⁸

Öğrenmenin eğlenceli hale getirildiği eğitim ortamında, öğrenci değerlendirmeleri, portfolyo (Kişisel Gelişim Dosyası) üzerinden yapılmalıdır. Öğrenci merkezli, dört temel disiplini kapsayan; sanat tarihi, sanat eleştirisi, estetik uygulamanın ve kaynaştırılmış yöntemle sanat

5 Öğr. Gör. Serpil SÖYLEMEZ, Sanat Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar, GÜ II. Sanat Eğitimi Sempozyumu, 2004, s.393.

6 Öğr. Gör. Haldun ÖZBUDUN, Resim-İş Eğitiminin Etkileşimli Çoklu Ortam Uygulamaları Eşliğinde Verilmesi ve Sanatsal Mesleki Yönlendirmede Bilgisayar Desteği, GÜ II. Sanat Eğitimi Sempozyumu, 2004, s.333.

7 Arş. Gör. Ali SEYLAN, Sanat-Teknoloji İşbirliği Ekseninde Sanat Eğitiminde Yeni Yönelimler, GÜ II. Sanat Eğitimi Sempozyumu, 2004, s.273.

8 Doç. Dr. Ayşe ÖZEL, Sanat Öğretimi Deneyimlerinde Yeni Yaklaşımlar, GÜ II. Sanat Eğitimi Sempozyumu, 2004, s.53.

kültürü de kazandırmayı amaçlayan değerlendirme şekli, öğrencinin kendi kendisiyle kıyaslanarak yapılan bir değerlendirme şeklidir...Bu şekilde değerlendirilen öğrencilerin, özgüvenli, kendisiyle barışık, dersi ve öğretmenini seven, sanat kültürü almış, sanatsal eleştirilere katılabilen, yaratıcı, araştırmacı, sorgulayıcı, üretken, mutlu bireyler olacağı düşünülmektedir.⁹

Portfolyo, manuel ve dijital olarak iki şekilde olmalıdır. Manuel portfolyo zorunluluk gerektiren bazı uygulamalar için hazırlanmalı, yanı sıra dijital portfolyo da hazırlanmalıdır. Manuel ve dijital portfolyonun içeriğinde: dersler, fotoğraflar, resimler, sesli ve görüntülü kayıtlar, yazılımlar, notlar, raporlar, referanslar, görüşmeler, tartışma kayıtları, v.b. yer alır.¹⁰

Sistem

Eğitim ve akreditasyon çalışmalarının verimliliğini arttırmak üzere kurulacak ve kurum içinde-dışında etkileşimli olarak çalışacak multimedia özellikli bilgisayar ağında:

- İstenildiği an ve istenilen yerden denetlenebilme özelliği olacaktır.
- İstenildiği an geliştirilebilme özelliği taşıyacaktır.
- Eğitim ve eğitim denetiminin verimliliğini sağlamak için "Akreditasyon Takip Yazılımı" olacaktır. (Öğretmen Yetiştiren Kurumlara Özel)
- Modül olarak "Multimedia Özellikli Sınav Düzenleme ve Değerlendirme Yazılımı" olacaktır.
- "Öğrenci Gelişimi İzleme Yazılımı" (Dijital Portfolyo) olacaktır.
- "Multimedia Eğitim Yazılımları" bulunacaktır.

9 Öğr. Gör. Dr. Vesile KAPLAN, Sanat Eğitiminde Değerlendirme ve Süreç Dosyası, GÜ II. Sanat Eğitimi Sempozyumu, 2004, s.221.

10 Yrd. Doç. Dr. Ayhan DİKİCİ, Portfolyo Değerlendirmesinin Sanat Eğitimine Yansımaları, GÜ II. Sanat Eğitimi Sempozyumu, 2004, s.101.

g. “Multimedia Özellikli Eğitim ve Öğretim Materyalleri” bulunacaktır.

Sistem Çalışma Prensipleri

- Sistem, görsel-işitsel (video, fotoğraf, yazı, ses, vb.) ürünlerin ve ders sunularının bir multimedia sunucuda depolanması ve bu verilere, istendiği anda istemci bilgisayarlardan ulaşılması prensibi ile çalışacaktır.
- Görsel-İşitsel veriler sunucuda arşivlenip, sürekli güncellenecektir.
- Eğitim alan kişi ile ilgili gelişim süreci, görsel-işitsel veriler dijital ortama kaydedilerek (dijital portfolyo oluşturularak) izlenecektir.
- Sınavlar multimedia içerikli olarak yapılacaktır.
- Sınav sonuçları e-posta ile öğrenci adresine gönderilecektir.
- Dersler internet'ten ve intranet'ten izlenebilecektir.
- Eğitim alan kişiler, ders çalışmak istediğinde arşivden yararlanabilecek, ödev olarak hazırladıkları sunumları şifreli olarak sisteme kaydedebilecektir.
- Derslere web-cam ile canlı yayın konduğu olarak katılma imkanı olacaktır.

Sonuç

Sanat eğitimci yetiştiren kurumlarda yapılacak eğitim ve akreditasyon çalışmalarının verimliliğini arttırmak üzere, kurum içinde-dışında etkileşimli olarak çalışacak multimedia özellikli bir bilgisayar ağının oluşturulması için, sanat eğitimi bilimi ve eğitimbilim açısından yeterli gerekçe vardır.

Daha önce yapılmış Akademik Bilişim Kongrelerinin konu başlıkları (Tablo:1) gözden geçirildiğinde, hedeflenen amacı farklı açılardan destekleyecek çalışmalar görülmektedir. Genel olarak bakıldığında, her konu kendi içinde ayrı bir soruna çözüm önermektedir, ancak konuların ortak bir amaç için birleştirilmesiyle, bir

inovasyon mantığı içinde yeni bir çözüm modeli oluşturulması mümkün görünmektedir.

Akreditasyon açısından bakıldığında, oluşturulacak sistemin bazı değişikliklerle farklı bilim disiplinlerine de uyarlanabileceği öngörülmektedir.

Tablo:1 Akademik Bilişim Kongrelerinden seçilmiş, hedefi destekler özellikle bazı bildiri başlıkları;

AKADEMİK BİLİŞİM 2005

- Web Ortamında Sanat Tarihi Terimleri Sözlüğü
- Türkiye'nin Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programlarına Uyumu Sürecinde Ağ Üzerinde Öğrenme
- KTÜ Akademisyen Ders Sayfaları Hazırlama Modülü
- Türkiye'de Bilgi İletişim Teknolojilerinin Eğitimdeki Kullanımı – dICTatEd
- Doküman Yönetimi
- Uzaktan Temel Tasarım Eğitimi
- Bilişim Teknolojilerinin Yüksek Öğretimdeki Kullanımı: BT Destekli Bir Öğretim Modeli
- Web Tabanlı Öğrenme Nesneleri havuzu ve İçerik Paketleme Sistemi
- Uzaktan Eğitim Platformlarında soru ve Testlerin Standardizasyonu ve taşınabilirliği
- Türkiyede Eğitim Odaklı Teknoloji Kullanımı Kültürü ve Uzaktan Eğitim – Sorunlar ve Çözüm Önerileri
- İyi bir Kurumsal e-Öğrenme Uygulaması Nasıl Olmalı? Teori ve Pratik Uygulamalardan Örnekler.
- e-Öğrenme
- Açık Kaynak Kodlu bir e-Öğrenim Platformu Geliştirme Çalışması
- Bilgisayar Teknolojilerindeki Gelişmelerin Öğretmenlik Mesleğine Etkileri
- Akademik Amaçlı Web Sitesi İçerik Yönetiminde Özgür Yazılım Örneği: İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Web Sitesi
- ATUTOR Öğrenme İçerik Yönetim Sistemi
- Ulusal Açık Ders Malzemeleri Konsorsiyumu(UADMK)
- Bilgisayar Destekli Öğrenme İşbirliği Ortamında Elektronik Portföy Hazırlama

- Açık ders Malzemelerinin Faydaları, Uygulanması Sırasında karşılaşılabilecek Engeller ve Çözüm Önerileri Üzerine bir ön çalışma
- Uzaktan Eğitim; ne zaman, Nasıl?

AKADEMİK BİLİŞİM 2008

- Eğitsel İçerikli Web Sitelerinin Standardizasyon Kriterlerinin Belirlenmesi ve Uygulanması
- Haftalık Ders ve Sınav Takip Sistemi
- Kişisel Televizyon: IPTV
- ODTU İngilizce Sınavları Değerlendirme Programı
- e-Tıp Çukurova İnternet Eğitim Ortamı
- Hasta Eğitiminde Bilgi Teknolojileri: Web Tabanlı Beslenme Eğitimi
- Medikal Alanda İnteraktif CD Tasarımları ve Yazılımları

Kaynakça

[1] **Doç. Dr. Fethiye ERBAY**, Çevresel Etkenlerin Sanat Kurumlarına ve Sanat Eğitimine Etkisi, GÜ II. San. Eğit.Semp.,2004, s.42.

[2] **Doç. Dr. Mutlu ERBAY**, Sanat Eğitiminin Organik Yapısındaki Süreklilik, GÜ II. Sanat Eğitimi Sempozyumu, 2004, s. 47.

[3] **Doç. Dr. Ayşe ÖZEL**, Sanat Öğretimi Deneyimlerinde Yeni yaklaşımlar, GÜ II. Sanat Eğitimi Sempozyumu, 2004, s.53.

[4] **Yrd. Doç. Dr. Ayhan DİKİCİ**, Portfolyo Değerlendirmesinin Sanat Eğitimine Yansımaları, GÜ II. Sanat Eğitimi Sempozyumu, 2004, s.101.

[5] **Yrd. Doç. Dr. Gülseren PASİN**, Kültürel Süreçler ve Sanat Eğitimi, GÜ II. Sanat Eğitimi Sempozyumu, 2004, s.193.

[6] **Öğr. Gör. Dr. Vesile KAPLAN**, Sanat Eğitiminde Değerlendirme ve Süreç Dosyası, GÜ II. Sanat Eğitimi Sempozyumu, 2004, s.221.

[7] **Öğr. Gör. Haldun ÖZBUDUN**, Resim-İş Eğitiminin Etkileşimli Çoklu Ortam Uygulamaları Eşliğinde Verilmesi ve Sanatsal Mesleki Yönlendirmede Bilgisayar Desteği, GÜ II. Sanat Eğitimi Sempozyumu, 2004, s.333.

[8] **Öğr. Gör. Serpil SÖYLEMEZ**, Sanat Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar, GÜ II. Sanat Eğitimi Sempozyumu, 2004, s.393.

[9] **Arş. Gör. Ali SEYLAN**, Sanat-Teknoloji İşbirliği Ekseninde Sanat Eğitiminde Yeni Yönelimler, GÜ II. Sanat Eğitimi Sempozyumu, 2004, s.273.

[10] Bilişim 2005 Kataloğu

[11] Bilişim 2008 Kataloğu